

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pfafa L. C. Bra-
tiai No. 3. Telefon: 2-52. Felelős-szerkesztő:
V. Metlich Endre dr. A lap megjelenik minden
napon, kivéve az ünnep s vasárnap utáni napokat

A BÁNSÁG MAGYARSÁGÁNAK LAPJA

Cikkeink utányomása a forrás megjelölése nél-
kül tilos. Kellően fel nem bélyegzett leveleket
nem fogadunk el. Kéziratokat nem őrzünk meg
és azokat a feladóknak vissza nem küldjük.

tömegek sorstragédiája

harc Spanyolországban és a csapatok győzedelmesen harc-
olnak minden fronton. Tegnap
Santanderbe is, ami azt je-
ny az országnak egy tekinté-
s jutott uralmuk alá és remél-
ny a vérontás végéhez közele-
nban nem a spanyol harctéri
megvitatása a célunk ezuttal,
gy olyan körülményre kívánunk
amely rendkívül jellemző.

mára készenlétben álltak a repülőgé-
pek, melyek nemcsak a vörös diktató-
rok beccses személyét szállították biz-
tonságosabb vidékekre, hanem jól meg-
voltak terhelve mindenféle kincsekkel
is, nehogy a bukott nagyságok esetleg
valamiképpen szükségét szenvedjenek.

És ott maradtak azok, akiket félrevezet-
tek, hamis szövegekkel elkábítottak és
a romlásba döntöttek. Mert nem a Kun
Bélaék kerültek a bírság elé, hanem a

sok névtelen töltötte meg a börtönöket.
És ha netán véletlenül egy-egy kedve-
sebb emberük lemaradt a menekülési
csatlakozásról, úgy a szovjet gondos-
kodott, hogy megfelelő tuszok ellené-
ben kiscseréljék őket. A tömegek sorsa
ez Spanyolországban, Oroszországban
és mindenütt az egész világon. Azoké
a tömegeké, melyeket mindenütt fel-
használnak egyesek, vagy csoportok a
saját maguk érdekei szolgálatában és
ha már nincsen szükség rájuk, magukra
és sorsukra hagyják őket. Életre-halálra
menő játék ez ott, ahol véres összetü-

zésekben akar érvényesülni a politika,
de nem kevésbé veszedelmes ott
sem, ahol a napipolitika keres érvénye-
sülést célkitűzéseiben a hatalom meg-
szerzése érdekében. A tömegek sors-
tragédiája ez és hogy valóban milyen
tragédia, azt most szomorúan szemlél-
teti a santanderi eset. A vezérek elme-
nekültek, a nép ottmaradt és megszen-
ved majd azokért a bünökért, melyeket
a bukott nagyságok követtek el. A ve-
zérek taktikája mindig ugyanaz marad
és — sajnos — ugyanaz marad a töme-
gek hiszékenysége is.

Százezer főből álló sereg indít döntő támadást Madrid elfoglalására

A spanyolországi Santander
házaírók eltűntek a vörös lobogók.
Mindenütt spanyol nemzeti zászlók
lengenek.

Francó tábornok győzelmes
csapatai tegnap délután ün-
nepélyesen bevonultak a vá-
rosba.

Az utóbbi napokban Santanderben
borzalmas állapotok uralkodtak. Egy
angol tiszt, aki a köztársaságiak olda-
lán harcolt és akinek a város eleste
előtt néhány órával sikerült egy an-
gol hajóra menekülni, rettenetes dol-
gokat beszél. A városban nem volt
víz és nem volt villanyvilágítás.

Az utcákon rablóbandák ga-
rázdálkodtak, amelyek nem-
csak az üzleteket fosztogat-
ták, hanem behatoltak a ma-
gánlakásokba is és ott rabol-
tak. Ezek a rablók meggyil-
kolták azokat, akik ellenkezni
mertek.

Mikor aztán köztudomásúvá vált,
hogy a város már nem tarthatja ma-
gát, úgy a rablóbandák, mint a köz-
társasági hatóságok vezetői közül so-
kan a kikötőbe rohantak, ahol elkesere-
dedt harcokat vívtak rozzant halász-
bárkákért, amelyekkel menekülni
akartak. A városban lakó polgárok
már erősen várták Franco csapatait,
hogy azok végre rendet esemljanak.
Elkeseredésük pénteken olyan nagy
volt, hogy nyílt lázadásban törtek ki
és ezzel Santander elestét két-három
nappal sietteték.

A nemzetiek főhadiszállása jelenti,
hogy a bászk hadsereg maradványai
részben Gijon kikötőjébe, részben a
Santander és Loreda közti vidékre
menekültek.

A Gijon kikötőjébe menekült
harmitezer bászk katona
azonban nem tarthatja magát
sokáig és néhány nap múlva
kénytelen lesz letenni a fegy-
vert.

Ezek több száz ágyút és nagymennyi-
ségű municiót vittek magukkal. A
nemzetiek remélik, hogy ezt a hadi-
anyagot mind szákmányul ejthetik.

Santanderben azokat a köztársasá-
gi vezetőket, akiknek nem sikerült el-
menekülni, letartóztatták. Valamennyit
hadbírság elé állítják. Bünlaj-
stromuk összeállítására már folyamat-
ban van. A nemzetiek parancsnoksá-
ga intézkedett, hogy a santanderi víz-
vezeték forrásait, amelyeket a múlt
héten elfoglaltak és elzártak, ismét
nyissák meg. A városnak most ismét
van víze. Intézkedtek arra vonatkozó-
lag is, hogy a villanytelepet megint
üzembe helyezték.

A nemzetiek arról is gondos-
kodtak, hogy nagymennyisé-
gű élelmiszert hozzanak a vá-
rosba az éhező lakosság szá-
mára.

A francia sajtó élénken foglalkoz-
tatja Santander eleste. A legtöbb lap
azt írja, hogy most már nem lehet ha-
logatni Franco tábornok hadviselési
jogának elismerését. Most már a nem-
zeti csapatok minden erejüket Madrid
és Valencia ellen fordítják majd.
Azokat a csapatokat, amelyek
Santandernél felszabadultak,
most már mind Madrid ellen
viszik, ahol ostromló seregiük
százezer főre fog emelkedni.

Nem valószínű, hogy Madrid ennek a
hatalmas nyomásnak sokáig tudjon
ellentállani. A francia baloldali lapok
ezzel szemben azt írják, hogy a leg-

főbb ideje érkezett el a Népszövetség
közbelépésének. A Népszövetség köte-
lessége megmenteni a spanyol köztár-
saságot és a spanyol néppront demokrá-
ciáját.

Az angol kormány tegnap minisz-
tertanácsán foglalkozott a spanyolor-
szági polgárháborúval és elhatározta,
hogy a Földközi tengerre

az ott közlekedő angol keres-
kedelmi hajók védelmére még
két nagy hadihajót és négy
torpedórombolót küld.

Egyben elhatározták, hogy a Noemi
Julia angol kereskedelmi hajónak
spanyol nemzeti repülőgépek által
történt bombázása ügyében demarsot
intéznek a Franco-kormányhoz.

A török külügyminisztérium közö-
tette az Armuro spanyol köztársasá-
sági hajónak a Dardanellákban tör-
ént megtorpedózása ügyében lefoly-
tatott vizsgálat jegyzőkönyvét. A
jegyzőkönyv szerint a támadó buvár-
hajó nemzetisége nem volt megállá-
pítható.

Törökország titkozik az el-
len, hogy bármely külföldi
nemzet buvárhajója a Darda-
nellákban tartózkodjék, mert
ez a nemzetközi jog megsér-
tését jelenti.

Negyvenöt bászk zászlóalj, amely
összesen harmincezer emberből áll,
megadta magát az önkénteseknek.
Santander eleste különben nagyrészt
az olasz önkéntesek és olasz táborno-
k érdeme.

A franciaországi Bayonneba
tegnap ötszáz spanyol mene-
kült érkezett. Valamennyien
Santanderből jöttek.

Gépfegyverrel támadták meg a japán repülőket az angol követ autóját és a követ súlyosan megsebesült

Angol politikai körök még mindig a két nap előtti minisztertanácsot foglalkoztatják. A londoni lapok szerint a kormány minden intézkedést megtett az angol érdekek védelmére a távoli Keleten és helyeslik a Sanghaji pacifikálását célzó angol-amerikai akciót. Az angol minisztertanács különben elhatározta, hogy

új jegyzéket intéz Nankingba és Tokióba, amelyben figyelmezteti a két hadakozó kormányt, hogy Anglia kitart kártérítési igénye mellett.

A jegyzék az ellen is tiltakozik, hogy a japánok angol tulajdonban levő házakat megsemmisítettek és angol tulajdonú képező tárgyakat elvittek. A minisztertanács elhatározta, hogy Eden külügyminiszter egyelőre nem megy szabadságra, hanem Londonban marad és figyeli a távolkeleti események kifejlődését. Nagy feltűnést keltett, hogy

Chamberlain miniszterelnök a minisztertanács után gépkocsin Balmoralba hajtatott és György királynak jelentést tett a minisztertanács lefolyásáról.

A lapok azt következtetik, hogy nagyszabású határozatokat hozott a minisztertanács, ha Chamberlain szükségesnek tartotta azonnal jelentést tenni az uralkodónak.

A japán kormány újabb elhatározta, hogy az egész kínai tengerpartot zárlat alá veszi és teljesen megakadályozza a kínai kereskedelmi tengerészet folytatását. Az első jelentés szerint ez a zárlat ezer kilométernyi partsáv mentén történne, de nem vonatkozna a külföldi hajókra. A második jelentés értelmében

a japán kormány utasítást adott a zárlatot fentartó japán hadihajóknak, hogy tartóztassák fel a külföldi hajókat is és vizsgálják meg, hogy joggal viselkedik-e a külföldi zászlót, azoknál kobozzák el mindazon külföldi hajók rakományát, amelyek hadianyagot szállítanak Kínának.

A japánok ezen szándéka hihetetlen izgalmat váltott ki nemcsak Angliában, de az Egyesült Államokban is. Washingtonban a nemzetközi jog megsértéséről beszélnek, mert Japánnak nincsen joga hadüzenet nélkül a Kínába induló kiüldeményeket fegyvercsempészsének nyilvánítani. Ha japán hadihajó megállítana és átvizsgálna egy amerikai kereskedelmi gőzöst, ezt az Egyesült Államok hadüzenetnek volnának kénytelenek tekinteni.

A londoni minisztertanács óta az angol-japán viszonyt egy véres esemény még feszültebbé tette. Ugyanis japán repülő gépfegyvertűz alá fogták a Nankingból Sanghaiba igyekvő angol követet. Sir Hughes Knackhull

követ Nankingból Sanghaiba igyekezett az angol követség gépkocsiján, melyen messze láthatólag az angol zászló lobogott.

Két japán repülőgéppel támadták meg a gépkocsi fölét és gépfegyvertűz alá fogta úgy, hogy a követ súlyosan megsebesült, majd bombát dobott az autóra, amelyet szerencsére nem talált.

A gépkocsin a követen kívül Lovat Frasser ezredes, katonai attasé és Knallp pénzügyi tanácsos ültek. A gépfegyvergyölök mellén súlyosan megsebesítették a követet és a tüzelés akkor sem szűnt meg, amikor a gépkocsi megállt. Sir Hughes-t azonnal

A japán csapatok főparancsnokát agyonlőtték

Sanghainál lankadatlan hevességgel folytak a harcok. Sanghaji kínai része csaknem egészen lángokban áll, a japánok a kínaiak elkeseredett védekezése ellenére is tért nyerne. A legnagyobb ütközet Wuszung, Liuho és Lotien körül folyt. A kínaiaknak sikerült a Lotiennél partraszállított japán csapatokat véres ütközetben kiverni.

A japánok veszteségei igen nagyok, a kínai csapatok veszteségét 20.000 halottra becsülik.

Északkinában a japánok hatalmas győzelmet arattak, amennyiben végre el tudták foglalni a nankai szorosot. A kínaiak visszavonulásban vannak, miközben a japán repülőket üldözik a visszavonulókat. Mindazonáltal a ja-

A külföldiek élete már sehol sincsen biztonságban

Newyorkból jelentik, hogy husz hatalmas repülőgépet, amelyet eredetileg a spanyol köztársaságiak reu-deltek meg, de amelyet a semlegességi bizottság határozatai folytán már nem adtak át, eladtak Kínának. A husz repülőgéppel már óránkénti két-száznyolcvan kilométeres sebességgel Kína felé száll.

A pekingi japán nagykövetség közölte a külföldi diplomáciai képviselőkkel, hogy

Pekingben és Tiencsinen kívül a külföldiek már sehol nincsenek biztonságban. Japán ezért elhárítja magáról a felelősséget. Számos kisebb városban és községben már fosztogatják a külföldieket.

A japán hatóságok — mint megirtuk — házkutatást tartottak a sanghaji szovjet konzulátuson. Megállapították, hogy a konzulátus tornyáról

visszaszállították Nankingba, ahol vérátömlesztést végeztek rajta, állapota súlyos.

Az angol követ elleni merénylet híre rendkívüli felindulást váltott ki Londonban és az angol közvélemény súlyosan felháborodott. Nankingból jelentik, hogy Honda japán tenger-nagy és Sügyama ellentengernagy megjelentek a nankingi angol főkonzulnál és sajnálatukat fejezték ki a Sir Hughes Knackhull ellen elkövetett merénylet miatt.

Kifejtették, hogy a japánok nem tudták a követ utazásáról és azt hitték, hogy kínai vezérkari autóval van dolguk.

pánok előnyomulása nem megy olyan könnyen, mert a hegyekben elszórt kínai csapatok elkeseredetten véde- nek minden pontot.

Fuji tábornokot a mandzsuri japán csapatok főparancsnokát, egy kínai golyó halálosan megsebesítette, mikor éppen a kínai állásokat szemlélte.

A japán sajtó heves támadásokat intéz Anglia ellen, amelyet avval vádol, hogy be akar avatkozni a távolkeleti eseményekbe és az Egyesült Államokat is bele akarja vonni ebbe a kalandba. Ez esetben természetesen Oroszország szüntén akciója lépne. A japán lapok meglehetősen pesszimistikusan látják a diplomáciai helyzetet.

rendszeres fényjeleket adtak le a kínai repülőgépek. A japánok felkérték a nemzetközi hatóságokat, hogy ebben az ügyben a maguk részéről is indítsanak vizsgálatot.

Párisi diplomáciai körökben is méltatlankodva fogadták a japán tengerészeti hatóságoknak azt az elhatározását, hogy a kínai partokra kimondott zárlat során idegen hajókat ellenőrizni akarnak.

A franciák szerint a japánoknak ehhez nincsen joguk és ezt nem is fogják tűrni.

Éjfélkor jelentik: A londoni lapok a legnagyobb felháborodással írják a nankingi angol követ megtámadásáról. Londonba érkezett hírek szerint a követ állapota sokkal súlyosabb, mint eleintén gondolták.

A gépfegyverek golyói megsértették a hátgerincet is.

Eddig még ugyan nem állott be benu-

Saját érdekeit szolgálva, az iskolaidény

Loyen...
szükséget
nálunk szar

Tekintse meg férjiszöveit

Páratlan elő

LOUVRE

divatáruház

a r. kat. templommal szembe

lás, azonban csak az első husz...
óra után derül majd ki, hogy...
követ állapota nem életveszélyes...
Japán tengerészeti körök kö...
hogy az angol zászló, amely...
gépkocsiján volt, nem volt jól...
ezenkívül pedig az autó h...
uton haladt Sanghaji felé, am...
ra lehet következtetni, hogy...
kínai vezérkari tiszték ülnek.

Eltolódott

a döntés

a Terminus ügy

Abban a perben, amelyet az...
igazgatóság indított a Term...
szálló és kávéház bérlői ellen...
hogy az épület birtokába j...
tegnap érdekes fordulat köv...
be. A kettes számú járásbíró...
egy hét előtt tárgyalta az ügy...
napra tüzte ki az ítélet kihír...
A járásbíró azonban illeté...
nek mondotta magát és úgy...
hogy a pert átteszi az első szá...
rásbíróhoz, mert az olyan v...
ban, ahol több járásbíró van...
államot vagy állami intézmén...
dekló pereket mindig az első...
járásbírósnak kell letárgyal...
a döntés, amely ellen különben...
sa, Tenchea Jon ügyvéd fel...
zést jelent be, azt eredményez...
a Terminus szálloda és kávéház...
hónapokra mentesül a kilak...
ellen.

Kerékpárok

(biciklik)

Opel, NSU, Göricke, S...
olcsó áron és nagyon előf...
kényelmes részletfizetésre

Fényképezőgépek és hozzávalók

Agfa, Zeiss és Voigtla...
részletfizetésekre

Football-labdák

legolcsóbban csais

J. Barbier cég
JIMBOLIA-Zsombolya

Köszönetnyilvánítás

Ozv. Balázs Emilné és Balázs György dr. ezuton is hálá-
san köszönik, férje, illetve édesapja elhunyt alkalmából tanúsított
résztvényilvánításokat és koszorudományokat.

Bethlen István gróf:

Magyarországon nincs szükség parancsoló Führerre

Bethlen István gróf nagy külpolitikai cikket írt, melyben többek között a következőket írja:

Magyar nemzetnek nincs szükség diktatura mankójára, hogy az egységét megőrizze és tagjainak egyes osztályait és foglalkozási csoportjait az önmegtagadásra és alérszűkre kényszerítse, amely nemzetet életben tartani nem lehet. Bizonyosodott, hogy nem parancsoló Führerekre, hanem a nemzeti öntudat irányítási, minden társadalmi osztállyal együttműködő, a közvéleményt vezetni képes, a többségi vezérekre van szükségünk abból a célból, hogy a nemzet feletti álló közös nemzeti pártok és a társadalmi osztályok közötti viszonyban el ne merüljön. A nemzet tehát adva van, amikor az

előállítottunk, hogy Európa mai két nagy irányzata között válasszunk.

Ha a demokrácia vagy a tekintélyi államforma között kell választanunk, úgy a kettő közül ama államforma mellett kell optálnunk, amely egyfelől nemzeti létünket és fejlődésünket lehetővé teszi, másfelől leginkább állami összhangban nemzeti tradíciókkal, népünk lelkeségével és amely ezért legkevesebb zökkenővel tudja nemzetünk békés előhaladását szolgálni. Sokan azt hiszik, hogy miután a nemzetközi politikában a nagyhatalmak között Olaszországra és Németországra kell támaszkodnunk, mert az ő érdekeik kongruensek a mieinkkel a Dunamendecében és mert ők az új autoritáris államformának az előharcosai, elkerülhetetlen lesz, hogy előbb-utóbb mi is az ő példájukat kövessük

és belpolitikai berendezkedéseinkben is hozzájuk alkalmazkodjunk.

Ez azonban óriási tévedés. Mind Olaszországnak, mind Németországnak, ha azt akarják, hogy a Dunamendecében erős Magyarország álljon fölt, az a jörfelfogott érdeke, hogy Magyarország olyan kormányforma mellett keresse a maga boldogulását, amely leginkább biztosítja nemzeti megerősödésünket, zökkenésmentes fejlődésünket és összes erőinknek az összefogását. Ha pedig erre az eddigi alkotmányos intézményeink fenntartása és további kifejlesztése a legalkalmasabb, úgy rövidlátás lenne az ő részükről, ha azok elhagyására akarának buzdítani vagy kényszeríteni, amire különben eddig soha egyikük részéről sem történt kísérlet.

A lengyelországi parasztforgás

Éres zendüléssé fajult már a lengyel parasztok sztrájkja

Lengyelországi parasztok sztrájkjára nagyobb méreteket ölt a parasztlázadással határos. A társadalmi mozgalmak nagy támogatást kapott a szocialista párttól, kimondta a csatlakozást.

Varsóban és Krakóban már is rendelték a szocialisták a sztrájkot.

Varsói és kereskedelmi alkalmazott munkások beszüntették a munkát, ugyanezt tették a közlekedési munkások is. Varsóban és Krakóban minden munka szünetelt. Közlekedtek sem a villamosok, az autótaxik és a fiákerok. A városok nemcsak sztrájkoltak, hanem tüntető felvonulást is rendeztek. A körülből húsz ezer ember részt. A tüntetés mindamellett minden és minden zavargás nélkül zajlott. Krakóban is nyugalom van. A kormányzat területén a parasztok sztrájkja már zendüléssé

besült. Melholokban is összeütköztek a parasztok a rendőrökkel és a csendőrokkal.

Varsó körül a fővárosba vezető utakon sokezer paraszt helyezkedett el. A parasztok olombotokkal, fűtykösökkel és vasvillákkal fegyverezték föl magukat és megakadályozták élelmiszereknek Varsóba való bevitelét.

A hozott élelmiszereket hatalmukba kerítették és megsemmisítik. Sok szezket és autót felgyújtottak.

A naptár reformjával foglalkozik a Népszövetség

A Népszövetségnek külön naptárbizottsága van, amelynek feladata a jelenlegi, sok tekintetben hibás naptár helyett másikat, jobbat és tökéletesebbet kidolgozni. Eddig már sokféle terv merült fel, de eddig még mindegyikről kiderült, hogy sok előnye mellett sok hiánya is van. Most a délamerikai Chile állam megbízottja nyújtott be új naptárjavaslatot a Népszövetség főtitkárságához. A főtitkárság a javaslatot megküldte az összes tagállamokhoz azzal a megjegyzéssel, hogy amennyiben 1938 december elsejéig a tagállamok háromnegyed része a reform elfogadása mellett foglal állást, úgy az új naptárt már 1939 január elsején bevezetik.

Az új tervezet szerint az év továbbra is tizenkét hónapból és a tizenkét hónap háromszázhatvanöt napból áll. Minden negyedik esztendő háromszázhatvanhat napos lenne. A tervezet szerint minden esztendő és minden hónap vasárnapja kezdődne. Március 31, május 31 és augusztus 31 eltűnne az új naptárból, ellenben megszületne az április 31. Február sem maradna csonkán huszonnyolc naposnak, hanem kapna még két napot. Január, április, július, október és december

A tegnapi reggeli varsói lapok nagy cikkekben foglalkoznak a zavargásokkal. Kijelentik, hogy ezeknek tulajdonképpen politikai háttere van. Az újságok szerint egyesek éppen most idézik fel ezeket a zavargásokat, amikor az egész nemzetnek a politikai és gazdasági konszolidáláson kellene dolgoznia. A lapok végül annak a reményüknek adnak kifejezést, hogy a kormány minden körülmények között biztosítani fogja a rendet és ha kell rendkívüli intézkedéseket léptet életbe.

Üde lehellet
titka
Odol

Részeg matrózok garázdálkodása egy amerikai hajón

A President Adams amerikai szállítóhajón a nápolyi kikötőben zavargás tört ki. A matrózok egy része a szárazföldön volt, ahonnan erősen mámoros állapotban tért vissza. A részeg matrózok kötekedni kezdtek józan társaikkal, mire verekedés keletkezett. Az egyik részeg matróz, akit a hajóórség be akart keríteni, a tengerbe ugrott és kiuszott a partra. Mikor azonban a parton az olasz órség igazolványait kérte, kijelentette, hogy nincsenek iratai, újra beugrott a tengerbe és visszazsolt a hajóra. Megérkezésekor újból megkezdődött a verekedés. A józan matrózok végül is megfékeztek a rakoncátlankodókat, akiket bezártak. A hajó azután elindult Genuába, ahol a kapitány egyetlen matrózt sem fog szárazföldre engedni.

Élet-halálharc ügyvéd és kliens között

Kaposvárott tegnap Sebestyén Mihály dr. ügyvéd irodájában izgalmas jelenet játszódott le. Kora reggel beállított az ügyvéd egyik kliense és barátja, Lengyel József földbérlet. Lengyel teljesen fönkrement és már közel állott ahhoz, hogy a lakásából kilakoltattja. Kérte Sebestyént, hogy legyen segítségére és szerezzen számára pénzt. Sebestyén dr. azt ajánlotta Lengyelnek, hogy közös barátjuktól, Stuibert Jánostól kérjen kölcsönt. Lengyel a tárgyalás során egyre izgatottabban viselkedett és az ügyvédnek szemrehányásokat tett, amiért bizonyos pöröktől, amelyek számára nagy károsodással jártak, nem tartotta vissza. Lengyel egyszerre elkiáltotta magát:

— Most mindenkivel végzek!

Revolvert rántott és azt Sebestyén dr. fejének irányította. Az ügyvéd azonban félrelépett a revolvert, amely abban a pillanatban elsült és a golyó a falba hatolt. Az ügyvéd el akarta venni Lengyeltől a fegyvert, aki azt másodszor is rája irányította. A dulakodás zajára a másik szobából berohant a takarítónő és a seregével nagyot csapott Lengyelre, aki akkor már rávetette magát az ügyvédre. Lengyel erre kirohant az irodából és az előszobában föbe lötte magát. Holtan rogyott össze. Sebestyén dr. a kiállott izgalom következtében súlyos idegcsököt kapott.

A mongol hadügyminiszter hirtelen halála. Demid marsall, mongol hadügyminiszter Moszkvába való utazása közben a vonaton Taiga állomás közelében hirtelen meghalt. Vorosilov marsall, a vörös hadsereg főparancsnoka, valamint Potemkin helyettes külügyi népbiztos, a mongol kormányzat részvétüket fejezték ki.

Hirek

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 300, egész évre 750 lei.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyedévre 160, félévre 300, egész évre 600 lei.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyedévre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyedévre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon:

2-52, este 10 óra után 14-14 vagy 2-42
A Hunyadi-nyomda nyomása.

Fészekrakás

Gyorsan pereg a nyár, észre sem vetjük, itt van az ősz. A fészek már reggelként gyülekeznek, készülnek a nagy utra, régi fészkeiket fölkeresni, fészket rakni újra. A fészekkel egyidőben elindul egy régi fészket felkereső és fészkerakó sereg, a diáksereg. Ilyenkor készülni a diák is vissza az elhagyott fészkekre, az elhagyott fészket újra rakni, meghuzódni az „Alma Mater” védőszárnyai alatt.

Sokan örömmel, sokan kis bánattal szíylik, hagyják el a szerető szülői házat, de azért mindegyik megérti, komoly dologról van szó, komolyabb cél érdekében kell elhagyni a szülői házat. Hiszen ott a meleg fészke az „Alma Mater” szerető karjai közt lesz belőle férfi, a jövő oszlopa.

Örömmel menjétek fiúk, ti, akik tehetitek, oh, mert hányan mennének, hányan epednek az iskola után, de nekük nem enged meg a sors. Ugy vegyétek, hogy ti választottak vagytok a sors választottjait, veletek céljai vannak. Ti lesztek majd arra hivatva, hogy a jövő nemzedék irányítói legyetek, vezetői és pártfogói. Rátok vár az egyház, iskola, a falu, a szenvedő nép, fűnektek kell őket felemelni, egy jobb életre, vagy velük együtt küzdeni egy jobb jövőért. Ti vagytok a jövő oszlopai!

Menjétek örömmel, mert tehetitek, mert a sors megenged, menjétek meg mehetitek, míg gondatlan ifjú éltetek van, míg „Alma Mater” kötelékébe tartozhattok. Ne gondoljátok, hogy az arany szabadság éppen olyan édes, mint azt mi diákok álmodtuk, hamar elfogy az édessége, hamar keserű lesz. Hígyétek el nekem, merr én mondom nektek, újdonsült vándiák, aki az arany szabadságot élvezem — oh, hogy vissza mennék még egyszer veletek.

A beharangozás hangjait hallom én is, néha diáknak érzem magam, készülnök vissza, de nem lehet, csak mint a rabgolya nézem az elvonuló diáksereget és visszagondolok a régi jó időre, mikor még én is köztetek lehettem. Menjétek örömmel az „Alma Mater” hívogató szavára, éltetek legboldogabb szaka a diákélet — diák emlékeid felejthetetlenek lesznek életedben — ez az emlék beszél az én lelkeimben is, ez az emlék zsongja most tele az én szívemet is.

Itt van az ősz, he kellene vonulnom, de miért nem vonulok? Nekem ott már nincs helyem — én vén diák vagyok, az arany szabadság fia. Szárnyaim nincsenek szegve, nem, szárnyaimra csak most hoesátott az iskola, oh, hogy megpihennék még egyszer az ősi fészkek oldalán. De az élet harcra hív, kemény harcra, az élet nehé harcra.

Menjétek hát ti örömmel, míg mehetetek, javitgassátok az ősi fészket, szeresétek az ősi fészket, míg szerethetitek a míg megtelepedhettek krajain.

Aknai Miklós

A parlament már nem ül össze rendkívüli ülészsakra

Sinaiban néhány nap mulva megkezdődnek a kisántant konferencia ülései. Ez a fontos esemény nemcsak a kormány tagjait érdekli, hanem az ellenzéki pártok vezetőit is, akik közül számosan Sinaiban utaznak. A különböző pártok vezető politikusai már vasárnap Sinaiban lesznek és politikai körökben bizonyosra veszik, hogy ugy Krofta eseszlovák, mint Sztojadinovic jügoszláv külügyminiszter tanácskozásokat folytatnak majd a romániai politikussokkal. Szeptember második felében megélniük már a politikai élet, mert a pártok megkezdik előkészületeiket az általános választásokra. Beavatottak úgy tudják, hogy a parlament mandátuma lejártáig már nem ül össze és a kormány összetételében sem történik változás. A kormány tagjai kü-

lönben azon munkálkodnak, hogy összeállítsák a négy éves kormányzás mérlegét, amelyről vagy Tatarescu miniszterelnök számol majd be expozé keretében, vagy pedig nyomtatásban adják ki. A miniszterelnök lakásában tegnap a kormány tagjai értekezletet tartottak, amelyen Tatarescu meghallgatta munkatársai előterjesztéseit. Valószínűnek tartják, hogy az értekezleten a négy éves kormányzás mérlegének összeállítása is szóba került. Ezt a mérleget szeptember második felében kívánják nyilvánosságra hozni. Ilyen körülmények között valószínűnek tartják, hogy októberig nem történik nagyobb változás a belpolitikában, de az október hónap tisztázhat bizonyos belpolitikai kérdéseket.

— **Külügyminiszterek a béke érdekében.** Beck lengyel külügyminiszter a Varsóban tartózkodó Sandler svéd külügyminiszter tiszteletére bankettet adott. Ennek során mindkét külügyminiszter pohárköszöntőt mondott. Hangoztatták, hogy mindkét ország hajlandó együtt dolgozni a béke biztosítása és fentartása érdekében.

— **Családi öröm Csillag-Blankéknál.** Csillag Endre Márton, magyarországi tekintélyes földbirtokos házának családi öröme van. Felesége, született Lichtscheindl Erzsébet, egészséges gyermeknek adott életet, aki a keresztésben Géza, Márton, Béla nevet kapja. A keresztanyjai tisztelet Pogány Lászlóné, született Lichtscheindl Anói ölti be. Csillag Endre Mártonnak a timisoara-temesvári előkelő társaságokban sok barátja van, akik őszinte szeretettel osztotnak Csillagék családi örömeiben.

* **Freund Leó zongoraművész és okuzenatanár szeptember 1-én megkezdte zenekutatását.** Jelentkezése I. Str. Turin 6.

— **Eredményes razzia.** Brailában a rendőrség úgy a város területén, mint pedig a kikötőben nagy razzitát tartott, amely alkalommal száznóvelezen egyént vezettek elő. Ezek között számos csavargó és visszaeső bűnös van. Ötven olyan egyént is előállítottak, akiknek katonai okmányai nincsenek rendben.

— **Elhunyt magánzó.** Geng Péter magánzó hetvennégy éves korában meghalt. Gyászolják özvegye, született Siebold Anna, Geng Péter, a brüsszeli magyar konzulátus főtisztviselője és Geng János nyugalmazott postafőtiszt és nagyszámu rokonság. Temetése ma délután öt órakor megy végbe a második kerületi Telegrafului-utca 42. szám alatti gyászszobából. A Magyar Dalárda vezetősége felkéri a működő dalosokat, hogy a temetés alkalmából gyülekezzenek a második kerületi kápolna előtt hogy az elhunytat utolsó útjára kísérjék és sirja előtt énekeljenek.

— **Magyarpárti gyűlés.** A Magyar Párt Blaskovics-telepi fagozata vasárnap, augusztus 29-én délután négy órakor tartja évi rendes közgyűlését a Geml-utca 2 szám alatt levő Szlavik-féle vendéglőben.

— **Volt francia miniszter látogatása.** Louis Marin volt francia miniszter, aki jelenleg Romániában tartózkodik, tegnap Veleni de Mbnté közsgében meglátogatta Jorga Nicolae volt miniszterelnököt, akivel hosszabb beszélgetést folytatott.

— **A jó barátjának is írt zsaroló levelet.** Megirtuk, hogy a rendőrség elfogta Kovács János fratellai kőművest, aki zsaroló levelet írt Hansel N. magán-tisztviselő feleségének, amelyben gyengezezer leit követelt. A nyomozás során kiderült, hogy ilyen fenyegető levelet kapott Láng János fratellai lakos is, akitől a levél írója harmincezer leit követelt. Megállapítást nyert, hogy ezt a levelet is Kovács János írta, aki jó barátja Láng Jánosnak. Kovács Jánost átadták az ügyészségnek.

— **Sikkasztás miatt elítélt adóvégrehajító.** Stoicescu Constantin Pեսac-Pészak közsgébeli adóvégrehajítót sikkasztás miatt vonta felelősségre a helybeli törvényszék szüneti tanácsa. Stoicescu ellen az volt a vád, hogy hamis nyugtákkal segítségével hatvanégyezer leiel károsította meg az államot. A törvényszéki tárgyaláson Stoicescu beismerte bűnét. A bíróság két évi fogházbüntetésre ítélte.

* **A Timisoara-Temesvár IV. kerületi római katolikus elemi fuiskolánál az 1937-38. tanévi beiratások szeptember hó 1-től 10-ig bezárolag, hétköznapokon délelőtt 8-12 óráig és délután 4-6 óráig, vasárnap pedig 9-12 óráig az új iskola épületben eszközöltetnek.** Az első osztályba kerülő tanulók felvételénél szükséges okmányok: 1. keresztlevél, 2. születési anyakönyvi kivonat, 3. himlő elleni oltási bizonylat. Az iskolaigazgatóság közli továbbá az érdekelte szülőkkel, hogy az új tanévben a magyar tagozatnál az ötödik osztály mellett megnyílik a hatodik osztály is.

Leugrott a sztratoszféra

Ilyen nagyot sem ugrott még ember, mint Kajtanov orosz pilóta, aki tízezer méter magasságra vetette magát a gépből és szeszésesen földet érve megteremtette repülőugrás rekordját. A htor esber, amint a magasságmérő tízezer háromszáz métert mutatott, adott a repülőgép vezetője majd fejfel lefelé bukott eszözörmélységbe. Csakhamar kilyűlt ejtőernyő és megkezdődött a szonhét percig tartó utazás a felé. Kajtanovot hanyánsi llyer ta el, feje forgott, szíveve lervolna fejeéről a maszkot, de szfelyes volt. Végül mégis péss földet ért a merész légitna legközelebb már tízenkétez magasságból akarja megmété kísérletét.

— **Nősül a tizennyolc éves gyimj király.** Kairói jelentés szernt ruk egyiptomi király azzal a foglalkozik, hogy 1938 február megnősül. A fiatal király akibe tizennyolcadik évét. Fa király menyasszonya a tizenhatendős Sasi Zülfikár, Mha Sahi basa volt miniszterelnök kaja.

— **Leleplezett tolvajbanda.** Azut időben a teregovai csendőrséghen feljelentés érkezett, hogy a körny falvakban lopkodják a szarvasmha. A tolvajok sok ökröt és tehenthat el. A csendőrségnek most Anderca Constantin, Oprea Iosif, Desulescu Iosif, Berzescu Maria és Fa személyében a tolvajokat elfogott állatokat a hegyek között tétek, míg egy társuk áthajtotta az ökirályságba, ahol hamis marha segítségével az állatokat eladta.

— **Megszöktek az elmeogyzozetből.** Redj Ferenc négy éves aninai munkás és Popa negyven éves földműves, akik egy goj-lugosi kórház elmebeteg olyán ápolnak, egy őrizetlen plaban megszöktek a kórházból. Z viselkedésük azonban feltűnt kelőknek és mindakettőt elfogmentők visszavitték őket a kórházba.

— **A mai izgalmas élet küzdele kifáradt egyének,** akik csaknem nélkül idült székrekedésben és emlekeztében mindenféle emésztési ségben szenvednek, igyanak reskét éhgyomorra egy-egy pohár szetes „Ferenc József” keserűvizet. ez az ideális hashajtó összes jellemő lajdonságait egyesíti magában. A sok ajánlják.

— **Rohamot kapott a mentőautó.** Tibrea Trifon, harminchárom Oravita-oravica-i fiatalembert mentők a Lugoj-lugosi elmeogygyintbe. Kényszerzubbonyban szállított a vonatra és ezért a Lugoj-mentőautó csak egy mentővel ma a pályaudvarra, hogy a fiatalok a kórházba szállítsa. Utközben teg újabb rohamot kapott és lábtörtőre a mentőautó ablakait, ch böngő embert a kórházban leestották.

* **A Pellegrini vívóterem augusztán nyílik és szeptember 1-én kezdőtanfolyamok.** Timisoara-Temesvár kedveltebb őszj és téli sportterme. folyamok gyermekek, hölgyek és nak. A legalkalmasabb sport, melyszel és télen is megtartja nyári jóclónkat. Csak egyéni tanítás, a ladernebb pedagógia elvei szerint. Elődni és beiratkozni naponta lehet a említett dátumtól kezdve a terepen. Nyitva 3-tól 9-ig. Cetate, Piata (Tepeş Voda) 3.

Iskolakönyveket és tanszereket
a tanintézetek igazgatóságának előírása szerint, körzőket, aktatáskákat, füzeteket, töltőtollakat legelőnyösebben dus választékban vásárolhat

MORAVETZ könyvkereskedésben

Fantasztikus kémhistória a világháborúból

Vilmos német excsászár harmadik fiának titokzatos öngyilkossága

A világháború vérzivataros idejében nagy szenzáció volt az a hír, amely beszámolt róla, hogy Berlinben Joachim porosz herceg, II. Vilmos legfiatalabb fia, öngyilkosságot követett el. Az öngyilkosság oka teljesen ismeretlen volt.

A nagy titokra most, husz év után, derít világosságot egy könyv, amelyet Robert Buchard írt és jelentetett meg Párisban. Robert Buchard a francia kémzolgálat kötelékébe tartozott a háború alatt. Munkáját C. 25. néven végezte. Buchard könyvében részletesen írja meg Joachim herceg öngyilkosságának okát.

Buchard azt a megbízást kapta, menjen Spanyolországba és ott fűr-késsze ki a francia határ közelében működő német kémzervezetet. Buchard Spanyolországban Miguella néven szerepelt és megismerkedett Schultz német tábornokkal, aki a Spanyolországban dolgozó német kémhálózat vezetője volt. Schultz rábeszélte, hogy lépjen be a német kémzervezetbe, amit Buchard meg is tett. Visszautazott Párisba és ott is Miguella néven szerepelt most már és pedig azért, hogy a német kémeket, akik bizonyára ellenőrizték, kijátsza. A német kémzervezettel való össze-

köttetéséről természetesen jelentést tett a francia kémzolgálat vezetőségének, amelynek tudtával anyagot szállított Schulznak. Amikor ismét átment ehhez Spanyolországba, az nagy izgalommal fogadta és arra kérte, hogy egy Zimmermann Ottó nevű német fiatalembert, akit a franciák kémkedés miatt fogtak el, szabadítsanak ki a börtönből. Schultz tábornok biztosította Buchard-Miguellat, hogy Zimmermann Ottó kiszabadításáért olyan árat kérhet, amiyet akar.

Buchard vállalkozott erre a feladatra. A francia kémzolgálat ugyanis már tudta, hogy Zimmermann Ottó senki más, mint Joachim herceg, akit a franciák kémkedés miatt fogtak el. Buchard rávette a francia vezérkart, hogy egyezzen be vele a herceg szabadonbocsátásába és elmondta ezzel kapcsolatos további terveit. Ugyanis abban az időben a franciáknak a hadiszerepese nem kedvezett, amit annak tudtak be, hogy Németországban a francia kémkedés csődöt mondott.

És egy szép napon megnyílt Zimmermann Ottó cellája és azon egy francia tiszt lépett be ezzel:

— Fenség, megjöttem!

A fogoly nagyot nézett. A tiszt

azonban — aki senki más nem volt, mint Buchard — sürgette, hogy a táskájában hozott köpenyt vegye magára és siessen, mert a fogház előtt autó vár. Nem kell semmitől sem tartani, mert mindent elintézt. Magáról azt mondotta, hogy Franciaországban élő német. A szökés — mivel a francia katonai hatóságok szemet hunytak — kitűnően sikerült. Joachim herceg pedig magával vitte megmentőjét Németországba és állandóan a környezetében tartotta. Annnyira bizalmába fogadta, hogy az még a titkos tanácskozásokon is részt vett. A francia kémzervezet pedig ettől kezdve ismét jól működött Németországban.

Joachim herceg megmentője egy napon eltűnt. Másnap egy német tábornok közölte a herceggel, hogy megmentője voltaképpen francia kém volt, akinek éppen leleplezése előtt sikerült megszöknie. Joachim herceget nagyon bántotta, hogy így akaratlanul ő mozdította elő a francia kém működését és még aznap éjszaka agyonlőtte magát és meghalt.

Robert Buchard könyve izgalmas olvasmányként mondja el ezt a történetet, amelyet eddig homály fedett.

VISSZAJÖVŐK

REGÉNY

Irtta RÉVAY GÉZA

Copyright by Déli Hírlap.

18

Gábor ott áll a hajó orrán, meregeti szemét előre és néha kinyújtott kezét sem látja. Félerővel megy a STELLA, rekedtes kurtje fel-felbődül, ringatja a sárlakat, ringatja az emberek szívét és belehasít úgy a fülükbe, az agyukba, hogy az szinte kinszenvedés.

Közben elmúlt a Szilveszter este is, afféle tengerész Szilveszter, a legénység fele szolgálatban, azok csak percekre tudtak felszaladni, hogy valami jobbfajta borral, vagy pohárnyi pezsgóval ünnepeljék az ujesztendőt és bucsuzzanak a régítőit.

Egy napon jött a parancs, mely Délamerikába dirigálta őket. Szinte megőrültek valamennyien, hogy darab időre kizökkenek az európai utak egyhanguságából.

Gábor most már csöppet sem örült annak, hogy előléptették kormányosnak. Mikor már vagy két hete ment velük a hajó, tükörsima tengeren, mintha olajozták volna előttük a vizet, rettenetesen unta már a négy órás álldogálásokat a kormánynál.

Huszasával számolgatták már a napokat. Mind több és több ruha került le róluk, a végén már csak uszónadrágokban szaladgáltak és a merészebbje, aki papucs nélkül csatangolt a fedélzeten, bizony felkapta a lábát a forró vasról.

Az egyenlítőn nagy céccóval keresztelték meg az ujdonsültüket, akik még nem jártak errefelé. Gábor is itt esett át a második keresztelésén.

A brazil partok napsütésben usztak, lejjebb a Rio de la Plata torkolatánál mérhetetlen sárga iszaptengerbe ütközött a STELLA fényesre mosdatott oldala. Buenos Ayresban alig időztek néhány óra hosszat, csak ameddig felszedték a folyami révkalauzt, aztán vánszorogtak felfelé a Rio Parannán és harmadnap hajnalban zuhant csak le a horgony, Rosario kikötőjében.

Valami sztrájkfélenek csöppenhetek a kellős közepébe, mert hetek teltek el anélkül, hogy belekezdtek volna a rakodásba. Unalmas hetek, mégis örültek neki, hogy oly sokáig maradtak ott állva, legalább mindenki kényekedve szerint kialhatta magát.

Olyan sztrájk még nem volt, amelyiknek nem szakadt volna vége. A lenn ácsorgás negyedik hetében a sztrájk véget ért, aztán döntötték beléjük Argentína aranyló gabonáját. Mikor csordultig megtelt a hajó, utra készen állottak, olyan élő állat karaván vonult fel a hajóra, amilyet Gábor még egyik hajón sem látott eddig. Szinte ajándékba kapták a sok két és négylábú huszmeüt. Volt ott csirke, liba, birka, disznó és borjú annyit, hogy a hátsó fedélzet felét el kellett rekeszteni nekik.

Mindenki jókedvű volt, bizakodó volt a hangulat, szép volt az idő, oly szép, mintha kéjutazáson levő utasoknak rendelte volna meg valamelyik internacionális utazási iroda. Bizony Cook-mester aligha találhatott volna szebb időt és Baedeckerben is hiába lepozgattak volna, ennél szebb időt papíron sem igen lehet találni. Szinte észrevétlenül csuszta át az egyenlítőn és mikor St.-Vincent szigetéhez értek, kezdett már sok lenni a jóból.

Amikor júniusban megint ott uszkált a STELLA az angol csatornában, napok mulva pedig befordult Schelde torkolatába, megkönnyebbedve lélekzettek fel valamennyien — végre megint rendes európai kikötőben vannak!

A jó öreg Antwerpen éppen olyan volt, mint hónapokkal és évekkel ezelőtt. A tenyeres-talpas, pufók képű szőke belgák épp annyi sört vedeltek, mint régen, asszonyaik és lányaik épp oly kövérkések, nagycsipőjűek és rengő keblűek voltak, mint ahogyan azt már oly sokszor elnézegette Gábor.

Gábor a Hotel Max alacsony füstös kis éttermében evett. Talán egyik legjobb zsidó étterme volt a városnak, sehol olyan puha omlós libasültek és májak, sehol olyan finom tészták, mint ott. A Rue de la Station egyik kiskorcsmájában meglátogatta Wilhelmintjét azt a szőke, babaarcu belga kislányt, aki anyja védőszárnyai alatt gyakorolta magát a démonok mesterségében.

A lány nagyot ugrott még sikoltott is amikor meglátta a belépő Gábort. Hónapok óta évekkel ezelőtt, volt először itt, akkor lyök volt Wilhelmintje, tán tizenégy éves, tetszettek egymásnak, a fiu mindenféle ürte elhivogatta a korcsmából, el-eltűnedeztek lyosókon, lépcsőfeljárók alatt... Percek kor ismét ott álltak a villanyok fényében, Wilhelmintje eltűnt puder és az ajkain elmázolt szél helyettük, viharos csókcsatákról.

A mami jóságosra torzítva gömbölyű néző vigyorgással nézte őket. Alig volt mami a Café International kis szobájában, leültek a szőke sarokba, a lány sört hozott, magának is és italték, gondtalanul, mintha csak az órának, a délutánnak élének.

Gábor nem tudta hányadán áll ezzel Wilhelmintje nem volt már a régi. Tizenhét éves volt, az a gyerekes bizalom, mintha eltűnt volna belőle. Most hiába hívta Gábor, hogy menjünk együtt megnézni a mami szobájában azt a fényképet, amelyik keskeny száju üvegbe szorított ott lóg a falon... most hiába hívta.

Gábor szédülve és támoltyogva ment hazafelé.

Hangos örömrivalgás köszöntötte másnap reggel, amikor tudtukra adta, hogy szárazon megérkezett, és itt fognak álldogálni vagy két hónapig.

Gábor jókorba előleget vett fel és alighogy megérkezett, roham a Café International felé. Már szót a villanyzongora. Még ismerős is az a matrózok között, azok aztán megéreztek földre sunyítottak, mikor látták, hogy Gábor lány beülnek az egyik sarokba és pirosra képpel szorongatják egymás kezét.

— Vous etes le premier, — mondta neki Wilhelmintje ezen az estén. Gábor csak megcsóválta a fejét, jobbról-balra, balról-jobbra, mint aki nem hiszi, mint aki már sokszor hallotta ezt a mondatot, de már nem bírt szabadulni a lány közeléből. Fehér testű, karcsu szőkeség úgy meggabogott, hogy reszkedett, amikor hozzáért.

(Folyt. köv.)

Iskolaidényező
Egyenruhaszövetek
Internátusi felszerelés
Férfiszövetek
és szabókellékek nálunk
a legolcsóbbak

CE-TATE

A.B.C

DIVATÁRUHÉZ

Mozi

MOZIK MŰSORA

Péntek, augusztus 27.

Apolló-mozi: A halál bossza
Capitol-mozi: Szerelm a hó
Tivoli-mozi: Salem leánya (6. rész)

Hirdessen

a Déli Hírlapban

KÖZGAZDASÁG

A drágaság letörésével tisztviselői fizetések emelésével foglalkozik a minisztertanács

Ből jelentik, hogy a mi-
narc a jövő hét folyamán
kezeletet tart, amelynek
közeledésével most már
nézéseköt követelő drá-
ának letöréséről lesz szó.
nisztertanácson foglalkoz-
a köztisztviselők fizetésé-
ével is, azonkívül szőnyeg-
gy milyen intézkedésekkel
amagánvállalatokat rábírná
alkalmazottaik jövedelmét

A köz- és magántisztviselők fizeté-
sének emelése rendkívüli fontosságu
kérdés. Hónapról-hónapra nő a drá-
gaság, a statisztika pedig az ipar, az
állami bevételekről szóló kimutatások
viszont a kinstár fokozott konjunk-
turáját mutatják. Szociális szempont-
ból is indokolt volna, hogy ha leg-
alább azok a vállalatok, amelyek te-
betik és ilyenek vannak az országban,
a drágulásnak megfelelően emelnék a
tisztviselők fizetéseit.

énzügyminiszter a francia
ül. Bonnet francia pénz-
ser nyilatkozatot adott a
gazdasági helyzetéről. A kor-
gazdasági életnek olcsó hitelt
elés fokozására és az állam-
fenálló kötelezettségek
e.
ak a borárak. Bucurestiből
ny a bortemő vidékeken hirtet-
tek a borárak. A termelők a
es áron kínálják.

Franciaországban esnek az árak. A
Havas-ügynökség jelentése szerint
Franciaországban hosszú idő után az
árak ismét olcsóbbodást mutatnak.
Igy júniusban az indexszámok általá-
ban csökkentek, különösen az élelmi-
szereknél. A frank leértékelésének te-
hát kedvező eredménye volt. Meg-
jegyzendő, hogy az év első hét hónap-
jában a francia kivitel a múlt év ha-
sonló időszakával szemben 21 százalé-
kos emelkedést mutat.

száz vagon búzát vittek
elseje óta. Bucurestiből je-
gy július elseje óta 6500 va-
exportáltak az országból.
nyiség csupán csekély há-
tavaly hasonló időszakban
ának.

Gazdanap. A vasárnap, augusztus 28-án
Tormac-Végváron tartandó gazdanap
iránt széleskörű érdeklődés mutatkozik.
A gazdanapon a környék román, magyar
és német gazdái háziállataikból és mező-
gazdasági terményeikből kiállítást, dél-
után pedig lövésznyt rendeznek. Dél előtt
a református templomban istentisztelet,
majd utána gazdaköri diszközgyűlés és
közös ebéd lesz. Este műkedvelői előadás
és táncmulatság fejezi be a gazdanapot.
A nagyszámu vendég között ott les-
Szász Pál dr., az Erdélyi Gazdasági Egye-
sület elnöke, Telegdy László gazdasági
főfelügyelő és Teleky Adam gróf, a Gaz-
da című szaklap főszerkesztője. A Timi-
soara-temesvári vendégeket külön autó-
busz viszi ki Tormac-Végvárra. A gazda-
nappal kapcsolatosan mindennemű felvi-
lágosítás a Magyar Házban kapható.

ak a bortermelési alapot. Em-
hogy a buzaértékesítési alap-
ból mintegy 85 millió leit el-
deli rendeltetésétől és ezt az
a bortermelés feljavítására
fel a földművelésügyi, illet-
kezeti minisztérium most vég-
a rendelkezésére álló összeg
Mindenekelőtt tizenegy bor-
vetkezet kapott 11.715.000 leit,
stbiu-szebeni szövetezetet ré-
smillióss segélyben, egy chisi-
kezetet pedig 700.000 leit kapott.
bi összeget az okiráltság szb-
között osztották szét. A Bán-
a Hegyaljának semmi nem ju-
zegy millióból. Ezenkívül a mi-
különböző készülékek vásár-
2.7856 leit, a szövetezeti pinéké
ére kilenc millió leit, okirály-
ortermelő szövetezetek forgó-
megteremtésére pedig 8.943.190
leak ki.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első
szám a vételt, a másik az eladást jelenti)
Francia frank 5.70—6.10, svájci frank
30.36—32.78, angol font 669.30—696.98, olasz
lira —, 7.40, dollár 136.62—144.95, belgas
22.70—24.80, holland forint 70.38—77.24,
cseh korona 4.76—4.90, osztrák schilling
23.50—27.50, magyar pengő 27.50—29.50,
német márka —, 45, dinár 2.85—3.

ni felügyelet alá helyezt ha-
latok. A francia kormány kü-
gazdasági rendeltörvénye-
ki. Az egyik ilyen törvény
az állam felügyeleti jogát
a hajóvállalatokkal szemben,
a állami támogatásban része-
a gabonapiac. A bászági gabo-
jesen tizlettelen és ugy a buza,
korica irányzata lanya. A pia-
következők: uj buza 78 kilós
uza 79—80 kilós 425, tengeri 300,
0, uj takarmányárpa 350, uj ta-
a 400, korpa 290, kismalmi liszt
es beosztásból 800, nagymalmi
2 lei százkilónkint. A löheremag
rnamag 25 lei kilónkint.

Ujra a tűzifa
drágulása kísért. A kereskedelmi
minisztériumban Berceanu állam-
titkár elnöklete alatt az összes érde-
keltek bevonásával újabb értekezle-
volt, amelyről hivatalos jelentést
adtak ki. Ez a közlemény erőlesen
felszólítja a fogyasztókat, hogy sür-
gösen szerezzék be szükségletüket,
mert későbbben a fa még drágább
lesz. Nézetünk szerint nem a fo-
gyasztó közönséget kellene figye-
meztetni, hogy mit tegyen és mi
ne, hanem azokat, akik a tűzifáva-
tízérkednek.

Valuták magánárfolyama. (Az első
szám a vételt, a másik az eladást jelenti)
Francia frank 6.70—6.75, svájci frank
41—42, dollár 138—142, angol font 885—895.

olasz lira 8.50—8.70, osztrák schilling 33.50
—34 pengő 33.50—34.50, dinár 3.50—3.75,
cseh korona 6—6.10, Napoleon arany 1100
—1120, arany font 1370—1390.

Sportesemények

A Nemzeti Liga felosztását rendelte el a főszövetség elnöke kizárás terhe mellett

Plagino, a főszövetség elnöke, aki a
Nemzeti Ligába tömörült egyesületek és
Tilea Viorel futbalszövetségi elnök kö-
zött a döntőbíró szerepét vállalta, erőyes
hangu levelet intézett a futbalszövetség-
hez. A levélben a főszövetség elnöke fel-
szólította a labdarugó szövetséget, hogy
a főszövetségből való kizárás terhe mel-
lett oszlassák fel a Nemzeti Ligát. A ki-
zárás ugy a személyekre, mint az egyesü-
letekre vonatkozik. Ugyancsak ebben a
levélben utasítást adott, hogy ugy az A-

liga, mint a B-liga bajnoki mérkőzéseit
halasszák el szeptember 5-re. A főszövet-
ség elnökének erőyes állásfoglalása új
helyzetet teremtett, mert ha nem oszlat-
ják fel a Nemzeti Ligát, akkor az egye-
sületeket törlik a főszövetség kötelekéből,
ami egyértelmű az illető egyesület meg-
szűnésével. A főszövetség tehát így akar-
ja kényszeríteni az egyesületeket a ketté-
osztott nemzeti bajnokságban való rész-
vételre. Most kíváncsian várják, hogy az
egyesületek ezzel kapcsolatban milyen ál-
láspontra helyezkednek.

A kisántánt ökölvívóversenyek jövő héten kezdődnek városunkban

A jövő héten nagyszabásu sportese-
mény színhelye lesz Timisoara-Te-
mesvár. Ekkor bonyolítják le ugyanis
a kisántánt államok ökölvívó küzdel-
meit, amelyeken a legjobb román, ju-
goszláv és csehszlovák boxoló kerül-
nek szembe. A román ökölvívó sport
számára ez a verseny komoly erőpró-
bát jelent a boxsport eddigi fejlődé-
sének megállapítására. A három ál-
lam sportkörei nagy érdeklődéssel
tekintenek a nemzetközi ökölvívó ver-
sények elé, amelyek nemzetközi vi-
szonylatban is kitünő sportot ígérnek.
A nagyszabásu sportesemény előké-

szítésére máris megindultak az előké-
születek. A versenyek védnökei Nis-
tor Dimitrie dr. megyei prefektus és
Coman Augustin főpolgármester,
akik a küzdelmek fontosságát felis-
merve, naponta érdeklődnek az előké-
születek iránt. Komoly erőpróbának
tekinti a versenyeket Jugoszlávia is,
amely bár az atlétikai Balkán-verse-
nyeken való részvételt lemondta, he-
jelentette, hogy a legjobb ökölvívóit
indítja a Timisoara-temesvári box-
versenyen. A nagy érdeklődéssel várt
ökölvívó versenyeket szeptember 3, 4
és 5. napjain bonyolítják le a városi
színházban.

A C-liga bajnoki mérkőzése

A C-liga bajnokság küzdelmei va-
sárnap kezdődnek. A sorsolás szerint
augusztus 29-én az Electrica a Metal-
sport ellen játszik, a Mica a Banatul
látja vendégül, míg az SSMR csapata
az Olimpia ellen küzd.

A SPORHÉT ÉRDEKES MŰSORA

A bászági sporthirlapírók városunk-
ban sporthétet rendeznek. A sporthét
vasárnap, augusztus 29-én kezdődik és
ennek során változatos műsort bonyolítá-
nak le. Vasárnap a Banatul-pályán dél-
után négy órai kezdettel atlétikai verse-
nyek lesznek, utána labdarugó mérkőzést
bonyolítanak le. Este kilenc órai kezdet-
tel a volt Select-mozi helyiségében bir-
kozó versenyek lesznek a CFR és a res-
ta-resicai munkásegysület, birkozói kö-
zött. Szeptember másodikán Timisoara-
Bucuresti ping-pong versenyzői mérkőz-
nek a volt Ferdinand-szálló nagytermé-
ben. Szeptember 3-án délután négy órai
kezdettel az Auto Club pályáin tennis-
verseny lesz, este kilenc órakor kezdőd-
nek a kisántánt ökölvívóversenyek. Szep-

tember 4-én délelőtt a tenniszversenyek
folytatódnak, délután öt órakor a Poli-
technica pályán öllövő versenyek, este
ökölvívó versenyek lesznek. Szeptember
5-én délelőtt a tenniszversenyek döntőt
bonyolítják le, este pedig az ökölvívás
döntőire kerül a sor.

Ebédeljen, vacsorázzon
a
CAPITOL-éttermében
Menü 35 lei Zóna 8 lei
Bragadiru sör

Patikák éjjeli szolgálata
PENTEK, AUGUSZTUS 27-én a szol-
gálati beosztás a következő:
Az I. kerületben a 10 Mai-utcában levő
Blumberg-gyógyszertár.
A II. kerületben a 3 August-utcában
levő Löw-gyógyszertár és a P. Maior-
téren levő Meisner-gyógyszertár.
A III. kerületben a Doja-utcában levő
Roth-gyógyszertár.
A IV. kerületben a Dragalina-téren le-
vő Csillag-gyógyszertár.
Az V. kerületben a Corvingyógyszert-
ár és Fratelián Panajoth Ernő gyógy-
szertára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Árga csikó

népszínmű előadása a II. ker. Kat. Ifjúsági Egyesület műkedvelő gárdájának előadásában

augusztus
29
este fél 9-kor

Francia óvoda és nyelviskola

Dr. Wernerné vezetésével **szept. 1-én megnyílik** III., Strada Treboniu Laurean 3 szám alatt. Külön francia és román játszókurzusok, délután külön órák és kurzusok nagyobb fiuk és leányok részére.

Rádió

PÉNTEK, AUGUSZTUS 27 BUCURESTI

6.30: A reggeli műsor közvetítése.
 13: Lemezek.
 13.25: Sport.
 13.40: Lemezek.
 14.15: Hírek.
 19: Zenekari hangverseny.
 20.50: Lemezek.
 21.10: Tosca opera lemezek.
BUDAPEST I. 7.45: Torna, utána lemezek. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasások. 13.05: Cigányzenekar muzsikál. 13.30: Hírek. 14.30: Balalajkazenekar. 15.40: Hírek. 18: Előadás. 18.30: Zongorajáték. 19: Előadás. 19.30: Zenekari hang-

verseny Marjay Erzsébet (ének) közreműködésével. Szünetben kb. 20.15: Sport-közlemények. 21: Felolvasás. 21.35: Cigányzenekar muzsikál. Közben kb. 22: Külügyi negyedóra. 22.50: Hírek. 23.15: Lemezek. 24.10: Szalonzenekar játéka. 1.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18.30: Hanglemezek. 19.35: Elbeszélések. 20.30: Előadás. 21: Tánclemezek. 21.40: Hírek.
BÉCS. 20.25: Bárzene. 23.40: Lemezek. 24: Lemezek.

BELGRÁD. 19: Népdalok. 19.45: Hegedűjáték. 21: Ének. 21.30: Cselló. 22: Zágráb. 23.15: A rádiózenekar hangversenye.

MILÁNÓ. 20: Vegyes zene. 22: A csendőzenekar. 23.15: Orgonajáték. 24.15: Táncczene.

RÓMA. 20.20: Vegyes zene. 22: Játék zenével, utána táncczene.

SZOMBAT, AUGUSZTUS 28 BUCURESTI

6.30: A reggeli műsor közvetítése.
 13: Lemezek.
 13.25: Sport.
 13.40: Lemezek.
 14.15: Hírek.
 19: Katonazene.
 20.35: Román dalok.
 21.15: Táncczene.
 22.45: Vendéglői zene.

BUDAPEST I. 7.45: Torna, utána lemezek. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasások. 13.05: A rendőrzenekar. 13.30: Hírek. 14.30: Lemezek. 15.40: Hírek. 17.15: Mese. 17.45: Hírek. 18: Közvetítés a recski bányából. 18.35: A rádió szalonzene-kara. 19.20: Farkas Jenő csevegése. 20: Cigányzenekar muzsikál. 21: Egyfelvonásosok tarkaestje. 23: Hírek. 23.25: Jazz-zene

énekszámokkal. 24.10: Hanglemezek. Hírek.

BUDAPEST II. 18: Szalonzenekar hangversenye. 19: Mezőgazda. 10.30: Felolvasás. 21: Hanglemezek. Bécs. 20.30: A rádiózenekar. 21: Adám egybeállítás. 22.40: Svéd. 23: Hírek. 23.20: A szimfonikusok hangversenye. 24.20: Lemezek.

BELGRÁD. 19.30: Ének. 21: A rádiózenekar. 22.30: Népdalok. 23: Tánclemezek.

MILÁNÓ. 20: Vegyes zene. 22: Szimfonikus hangverseny Mascagni tével. Utána hírek és táncczene.

STUTTGART. 20: Táncczene. 21: Lemezek.
VARSO. 19.15: Lemezek. 20: Hírek. 22.05: Ária és dalest. 23: Hírek.

1 leies hirdetése

Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piaja I. C. Bratianu 4. II. kerület: Tamás-trafik, Piaja Badca Cárjan 8 - Kardos-trafik, Piaja Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobanilor 2. - Harmadik kerület: Helfenbein-trafik, Piaja Lahovari

1 szó ára 1 lej, vastagabb betűvel 2 lej
A legolcsóbb apróhirdetés 10 szóig 15 lej

Legolcsóbb hirdetés :: leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz: Negyedik kerület: March-trafik, Kút - Négrády-trafik, Tivoli-mozi mellett - Olaj Piaja Dragalina 6 - Vittek-trafik, Bulev. Carol 54 - hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetés jellegű ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Alkalmazás

Szobaleány
 bizonyítványokkal, tiszta, rendes, felvételik. IV., Mircea Voda 3. (2023)

Főzni tudó mindenes
 éves bizonyítvánnyal szept. elsejére felvétetik. Cim a kiadóban. (2031)

Állást keres

Házvezetőnőnek
 esetleg más megfelelő állásba menne idősebb urinő, ki plébánia háztartását 11 évig vezette. Ajánlatokat „Szorgalmas” jelígre a kiadóba kérek. (2035)

Iparos özvegy
 bármilyen délelőtti munkát vállal ellátás, esetleg csekély fizetés ellenében. Vállalja háztartás vezetését, vagy felügyeletet gyermekek mellett. Cim: III. ker., Glad-utca 9. szám. (2017)

Állást keres
 középkorú, két évizeneden át volt önálló textil és kötött rövid áru kereskedő, román, magyar és német nyelvtudással. Külföldi kereskedelmi gyakorlattal, vállalna divat- vagy textilüzletben állást szerény fizetéssel. Cim a kiadóban. (2027)

Lakás

Lakótársnőnek
 tisztviselő, teljes ellátással kerestetik. IV., Mircea Voda 3. (2024)

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant és liliompudert három színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” I. Piata I. C. Bratianu

Kiadó

4 szobás lakás összkomforttal, I. ker., új villában azonnalra, vagy szeptember-október, esetleg november 1-re. Ugyszintén garázs és raktárhelyiség. Közlelbbit Jungingernél, II., Str. Timocului 1. (1995)

Csinosan butorozott szoba

fürdőszobahasználattal, különbejárattal, azonnalra kiadó. Cim a kiadóban. (2029)

Butorozott szobát

fürdőszobahasználattal, külön bejárattal kererek. Cimeket „Csendes” jelígre a kiadóba kérek. (2010)

Nagy szoba

egészséges, világos, I. emeleten, fürdőszobahasználattal, kiadó. III., Str. Iosif Gái 4. (2009)

Családi ház

3 szoba, fürdőszobás lakással, azonnalra bérbeadó. I., Str. Fagaras 12, délelőtt 10 órától 5-ig. (2038)

Adás-vétel

Használt butort

készpénzért veszek, u. m. hálószoba, szekrény, ágyak, asztalok, székek, diványok, ágytollak, porcellán és főzőedények, íróasztalok, varrógépek és egész háztartást, stb. Cim: „Mobile Uzate” IV., Str. Fröbl 51, (az udvarban) Böhm engros üzlet mellett. (1952)

Ebedő asztal

jó állapotban lévő, jutányosan eladó. Cim a kiadóban. (1910)

Eladó

valódi karakül bunda szkunksz gallér és manzsettával és egyéb szőrmék. IV., Mircea Voda 3. (2025)

Eladó

varrógép, divány, vaskályha, almáriom. mosdókradenc, képek, vasfazekak, Blas-kovics-telep, Geml-utca 6. (2038)

Egy hold

prima föld eladó Otelecen. Bővebbet III., Str. Memorandului 11. (2036)

Jutányosan eladó

egy két hengeres üzemképes konkolyozó. Uisentes 120. (2037)

Külföldi pianino

jó hangu és jó állapotban, megvételre kerestetik. Cimek gyártmány és ár megjelöléssel a kiadóba küldendők. (2008)

Különféle

Középiskolai tanulót

teljes ellátásba venne uricsalád, az iskolák közvetlen közelében. Zongora a házbán. Cim a kiadóban. (2009)

Diákleányt

teljes ellátásra elvállal Csutorné, II., Str. Iosif, volt Árok-utca 9. (2022)

50.000 lei készpénz

óvadékkal nagyobb vállalatnál biztosítva, irodai, pénztárnoki, szonlő állást vállalnék, társulni vállalatba, esetleg átvinnék, C adóban.

Javitóvizsgára garanciával

főleg a román és francia nyelvű lomból nagy tanítási gyakorló hölgy, Erdéklődni lehet minden 4-7 óra között Bulev, Reg. M. 6. Dr. Backnő.

Az ország egyetlen vegyipari SZAKLAPJA a

Gazeta Restauratorilor și Hotelierilor
Vendéglősök és Szállók

TIMISOARA I., Strada Caruso 3 megjelenik minden szombaton. Ott kell legyen minden vendégiparos asztalán.

Primaria Municipiului Timisoara No. IV. 33.931/1937

Publicațiune

Se aduce la cunoștința celor interesați în ziua de 4 luna Septembrie anul 1937, se va ține în localul Primăriei Municipiului Timișoara, din Piața Libertății, etaj I. ușa 47, tratore prin bunăvoință pentru executarea a diferite lucrări rații ca zugrav, vopsitor, lăcătuș, zidar, electrician și sobar necesare în Curții de Apel din Timișoara.

Tratarea se va ține în conformanță cu art. 88-110 inclusiv din Legea Corpului Public, Regulamentului O. C. L. mele publicat în Monitorul Oficial din 4 Iunie 1931.

Toate persoanele cari vor lua în tratare, vor depune pe lângă oferta o ranție de 5 la sută din valoarea furniturilor iar oferta se va face numai în conformanță cu caetele de sarcini, cari pot fi vizualizate în fiecare zi între orele 8-14, în localul mării, etaj I. ușa No. 54.

Timisoara, la 21 August 1937.

Primaria Municipiului Timisoara.

Băile Lipova

(A Bănság gyöngye)

Az ország legszebb és legmodernebb szénsavas-pepszgős strandiürdője

SZIV és vérkeringési zavaroknál, vérnyomásnál, köszvénynél, máj- és vesemegbetegedéseknél, a vesevezeték zavarainál (prostata stb.) rheumánál, ideggyengeségnél, neurasteniánál, valamint **női betegségek**nél gyógyulást nyújt.

Kérjen prospektust a következő címen:

Stațiunea Balneara S. A., Lipova